

ZAČIATOK NOVEJ ÉRY

online tlačová konferencia, 19.3.2021

Prezentátori

- MÁRIA TRČKOVÁ - generálna riaditeľka Správcu zálohového systému
- LUCIA MORVAI - riaditeľka pre vonkajšie vzťahy a komunikáciu Správcu zálohového systému
- RAUNO RAAL - bývalý generálny riaditeľ a predseda predstavenstva Eesti Pandipakend – Správca Estónskeho zálohového systému

Ako to začalo a dôležité míľniky

November 2018

IEP - prvá analýza „Skutočná cena zálohy“

Ministerstvo životného prostredia SR ohlásilo rozhodnutie o zavedení zálohovania PET fliaš a plechoviek v SR

17.04.2019

Prvé stretnutie združení zastupujúcich výrobcov nealko nápojov (AVNM) a výrobcov piva (SZVPS) - výber konzultantov, začiatok spolupráce s riaditeľom holandského zálohového systému Raimondom Gianottenom a s REBEL Next Economy. Následne začiatok spolupráce so zástupcami obchodu SAMO a ZOSR.

11.09.2019

Schválenie zákona o zálohovaní v SR.

02.01.2020

Konzorcium v zložení AVNM, SZVPS, SAMO a ZOSR podpísalo Memorandum o spolupráci na tvorbe systému zálohovania

07.01.2020

Konzorcium AVNM, SZVPS, SAMO a ZOSR podalo spoločne prihlášku do výberového konania na Správcu zálohového systému

07.01.2021

MŽP poverilo Konzorcium na založenie Správcu zálohového systému

18.02.2021

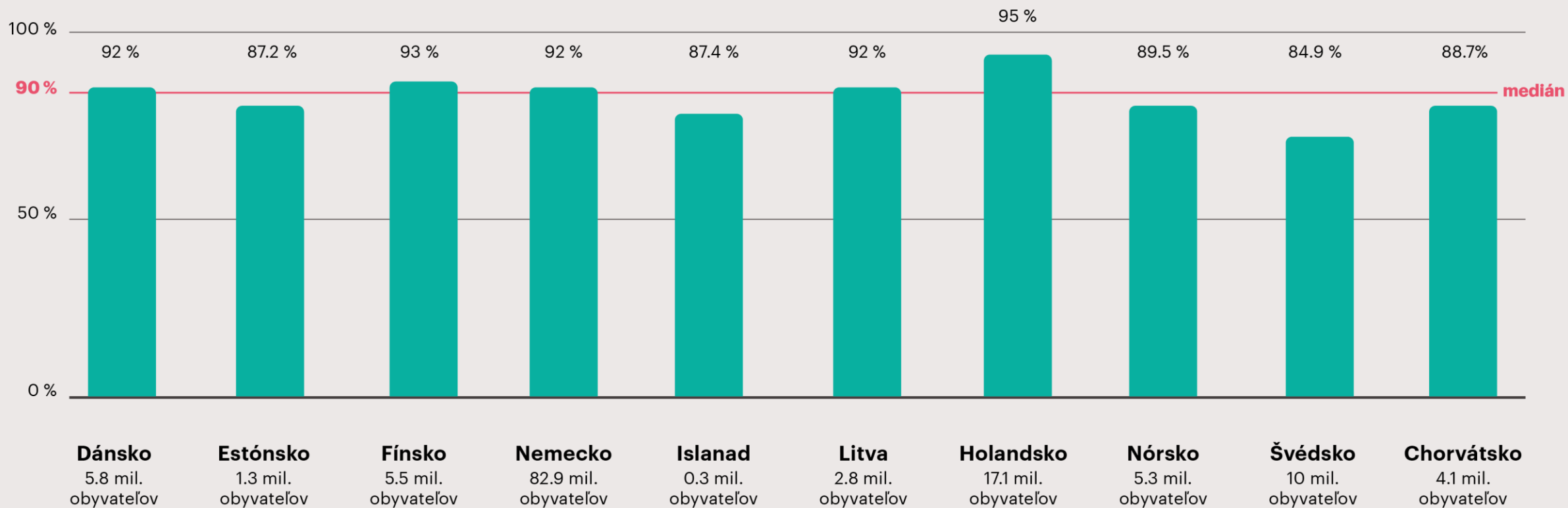
Registrácia Správcu zálohového systému , n.o.

26.02.2021

MŽP schválilo zakladajúce dokumenty Správcu a stanovilo oficiálny začiatok činnosti Správcu

ZÁLOHOVÉ SYSTÉMY V ZAHRANIČÍ,

učíme sa od úspešných

Posolstvá a prínosy zálohového systému

Zálohový systém

je moderný prostriedok rozšírenej zodpovednosti výrobcov, ktorý prostredníctvom zberu jednorazových nápojových obalov zapája všetkých do boja s voľne pohodeným odpadom a mobilizuje k ochrane životného prostredia.

Systém uľahčuje spotrebiteľom vrátenie nápojových obalov určených na recykláciu. Princíp Zálohového systému: spotrebiteľia pri kúpe nápoja zaplatia aj záloh za jednorazový obal – PET fľašu alebo plechovku. Po vrátení obalu na odberné miesto dostane záloh naspäť.

Podporuje vytváranie prostredia, bez voľne pohodeného odpadu, kde sa nápojové obaly vyzbierajú na recykláciu a chráni sa životné prostredie.

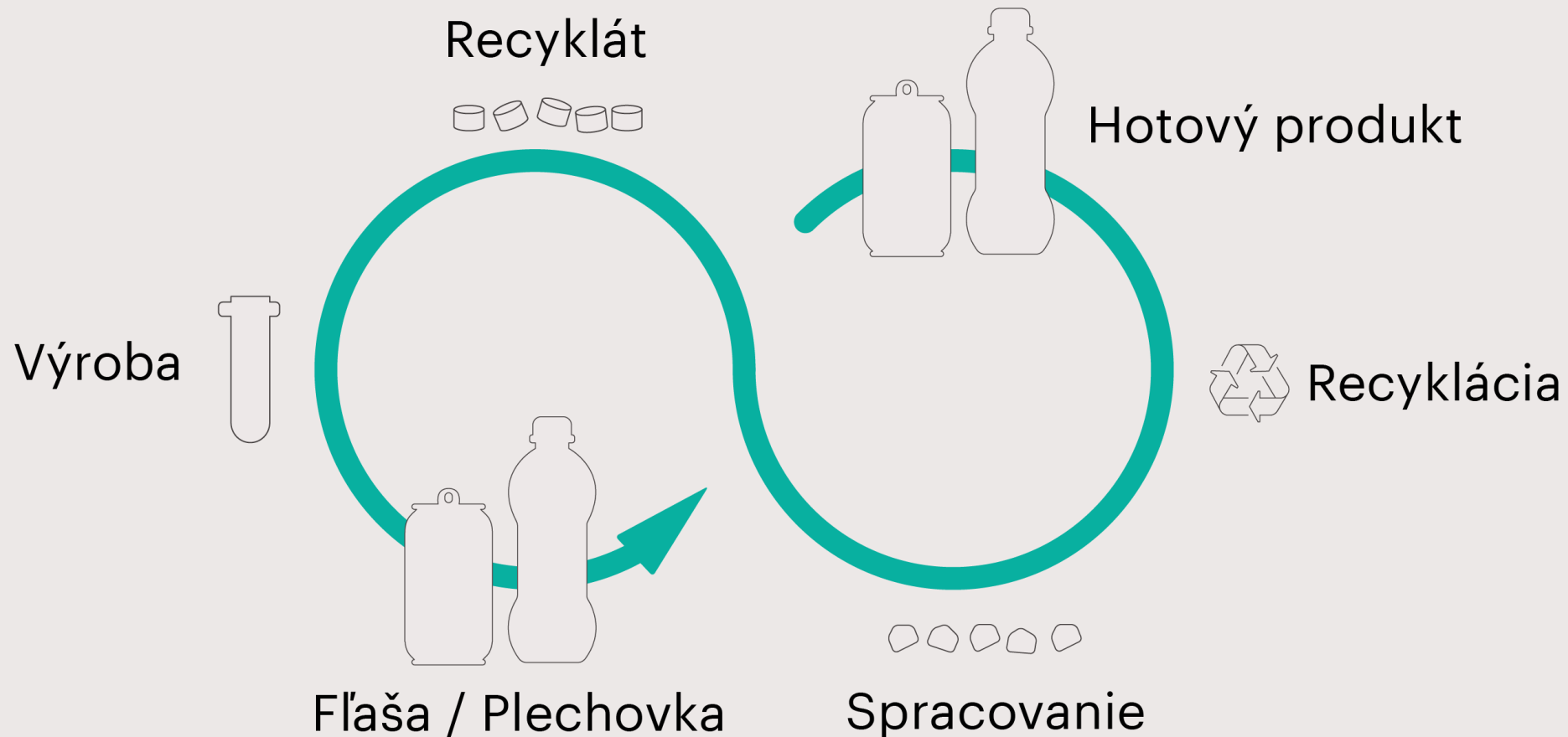
Zlepšuje recykláciu
Podporuje cirkulárnu ekonomiku
Enviromenntálne vzdeláva celú spoločnosť

Motivuje a zapája spotrebiteľa, a tak znižuje voľne pohodený odpad z jednorazových nápojových obalov a plechoviek. V krajinách so zavedeným zálohovým systémom kleslo množstvo voľne pohodeného odpadu zo zálohovaných obalov až o 95 %. Samosprávy ušetria náklady na čistenie verejných priestranstiev a skládkovanie /od 682 tis. do 3,3 mio eur ročne/

Znižuje dopady výroby a spotreby nápojových obalov na životné prostredie. Recyklácia PET dokáže znížiť využívanie primárnej energie o 54 % a emisie skleníkových plynov o 23 %. 90 % miera zberu len pri PET fľašiach znamená odvrátenie litteringu a skládkovaného odpadu vo veľkosti 0,9 milióna kubických metrov. Znižuje emisie CO₂.

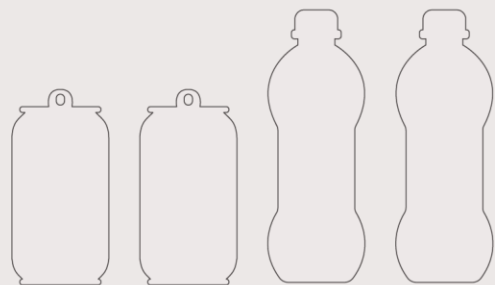
Pozitívne ovplyvňuje recykláciu, množstvo a kvalitu vyzbieraného materiálu a šetrí prírodné zdroje. Zvyšuje využitie recyklovaných PET-iek a plechoviek ako surovín na výrobu nových obalov

Zálohový systém zlepšuje recykláciu z fľaše do fľaše a z plechovky do plechovky

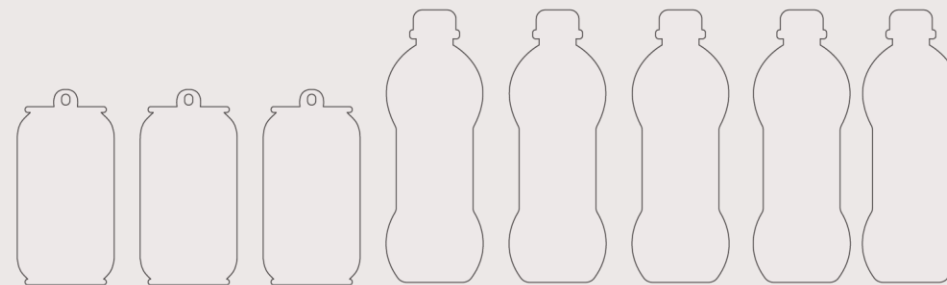

Ciele zálohovania v SR

Zvýšiť množstvo zberu nápojových obalov

2018 zo **60%**

2025 na **90%**

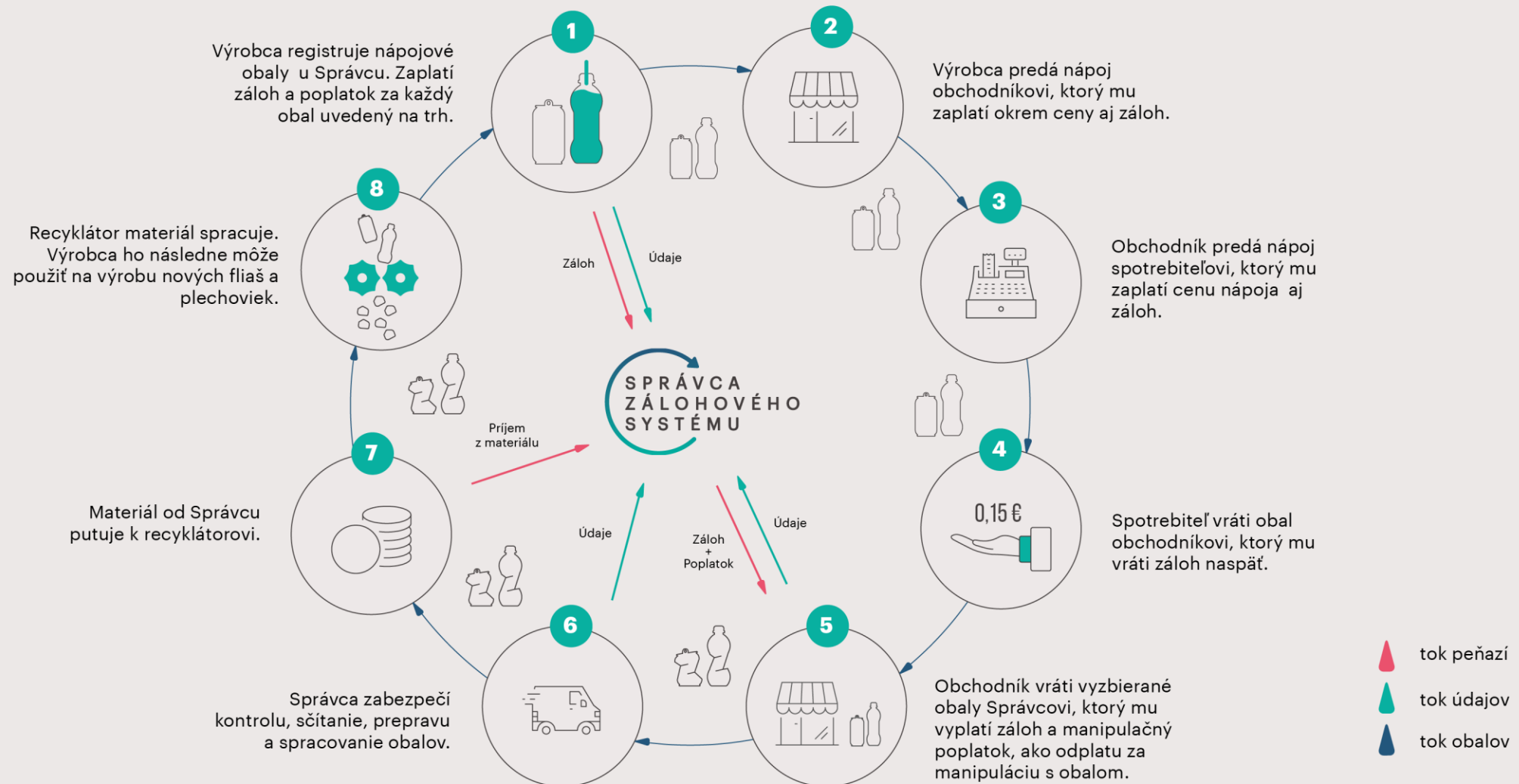
Následne recyklovať a efektívne využiť
pri výrobe nových obalov.

Ciele EÚ a SR

Ciele

- EU legislatíva: požaduje zber 90 % plastových obalov do 2029 nemá stanovený cieľ na plechovky
- SR legislatíva: 90 % plastových obalov do roku 2027 a 90 % plechoviek do 2029
- Správca zálohového systému v SR prijíma dobrovoľný ambiciózny záväzok = 90% miera zberu PET fliaš aj plechoviek do roku 2025
- EÚ aj SR požadujú, aby plastové fľaše na nápoje boli vyrobené minimálne z 25 % recyklovaného materiálu do roku 2025 a 30 % do roku 2030

Zálohový systém v praxi

Zálohový systém v praxi

- Výrobca registruje nápojové obaly u Správcu. Zaplatí záloh a poplatok za každý obal uvedený na trh.
- Výrobca predá nápoj obchodníkovi, ktorý mu zaplatí okrem ceny aj záloh.
- Obchodník predá nápoj spotrebiteľovi, ktorý mu zaplatí cenu nápoja aj záloh.
- Spotrebiteľ vráti obal obchodníkovi, ktorý mu vráti záloh naspäť.
- Obchodník vráti vyzbierané obaly Správcovi, ktorý mu vyplatí záloh a manipulačný poplatok, ako odplatu za manipuláciu s obalom.
- Správca zabezpečí kontrolu, sčítanie, prepravu a spracovanie obalov.
- Materiál od Správcu putuje k recyklátorovi.
- Recyklátor materiál spracuje. Výrobca ho následne môže použiť na výrobu nových fliaš a plechoviek.
- Pozn. Nevrátené zálohy slúžia na financovanie a rozvoj zálohového systému, čo je v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“.

Správca a jeho štruktúra

- Správca je nová nezisková organizácia, poskytujúca všeobecne prospešné služby na základe poverenia vydaného Ministerstvom životného prostredia SR. V rámci svojej činnosti vykonáva najmä:
- implementáciu a koordináciu fungovania zálohového systému a systému jeho financovania,
- plnenie koordinačných úloh spojených so zúčtovaním záloh,
- všeobecne prospešné služby, najmä vzdelávacie a propagačné aktivity, tvorby a ochrany životného prostredia
- **zodpovedá za nediskriminačný prístup a transparentné hospodárenie**

Správca a jeho štruktúra

Orgány správcu

- a. Správna rada
- b. Generálna riaditeľka - Mária Trčková
- c. Dozorná rada

**Členovia orgánov boli nominovaní zakladajúcimi združeniami
a Ministerstvom životného prostredia SR**

Správca a jeho štruktúra

Zakladajúcimi združeniami správcu na Slovensku sú 4 neziskové záujmové združenia právnických osôb

- Výrobcovia nealkoholických nápojov, minerálnych vôd
- Výrobcovia piva
- Zástupcovia veľkoobchodu a maloobchodu
- Spoločne zastupujú 80 % všetkých obalov uvedených na trh a takmer 4000 obchodných prevádzok

Výhody zo spolupráce výroby a obchodu

- vyššia transparentnosť systému
- lepšia vzájomná kontrola aj koordinácia
- spoločný záujem **na základných princípoch, hospodárnom a ekologicky udržateľnom fungovaní systému, ktorý je ústretový voči spotrebiteľovi.**

Informačná a edukačná kampaň V SR

1. Cieľ **B2C**: Informovať a vzdelávať spotrebiteľa

2. Cieľ **B2B**: Poskytovať informácie

- výrobcom,
- importérom,
- obchodníkom
- a všetkým ďalším zložkám, ktoré sú súčasťou zálohového systému, ako – mestá a obce, recyklátori, aktéri v odpadovom hospodárstve, tretí sektor.

Informačná a edukačná kampaň V SR B2C

1. Cieľ: Informovať a vzdelávať spotrebiteľa

- zahraničné skúsenosti ukazujú, že zálohovanie je účinné, ak ide ruka v ruke so vzdelávaním spotrebiteľov. Zálohový systém stimuluje enviromentálne správanie.
- úspešnosť systému do veľkej miery závisí od **pochopenia systému spotrebiteľmi**
- témy edukácie: o obaloch PET fľaši a plechovke, o recyklácii, o prínosoch zálohovania obalov na životné prostredie, o cirkulárnej ekonomike.
- praktické informácie: ako, kedy a kde vrátiť PET fľaše a plechovky od nápojov, (nestlačené s etiketou a s čitateľným čiarovým kódom), aké obaly budú zálohované a označené **“symbolom zálohovania „Z”**
- včasným poskytovaním užitočných informácií **odstraňovať obavy a bariéry spotrebiteľov**
- **Nástroje kampane** – riadené publikovanie článkov, kampaň v masmédiách, individuálna spolupráca s novinármi, kampaň na sociálnych sieťach, PR aktivity

Informačná a edukačná kampaň V SR B2B

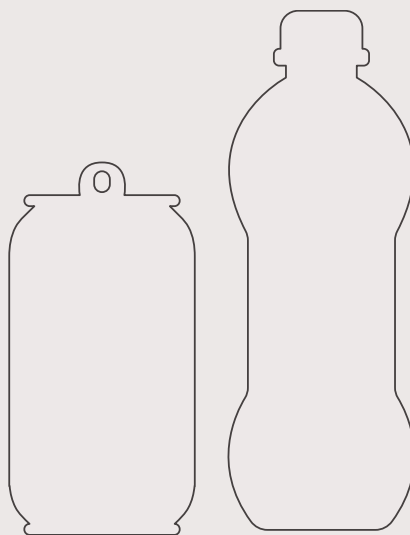
2. Cieľ: Poskytovať užitočné informácie výrobcovi, importérom, obchodníkom a všetkým organizáciám, ktoré sú súčasťou zálohového systému vrátane miest a obcí, recyklátorov, organizácií z oblasti odpadového hospodárstva, zástupcov tretieho sektora.

- Okrúhle stoly
- Semináre
- Školenia
- Newslettre
- Workshopy

Čo sa bude zálohovať od roku 2022 v SR

**Jednorazové obaly na nápoje – plastové fľaše a plechovky
s objemom 0,1 L až 3 L vrátane**

Kov (Al a Fe plechovky)

Plast (PET, HDPE, PP)

Zálohovať sa budú uvedené OBALY na nápoje*

***Nápoje sú kvapalné potraviny obsahujúce viac ako 80% vody a schopné uspokojovať fyziologickú potrebu vody, medzi nápoje nepatrí mlieko.**

Zálohované nápoje

- Sýtené sladené nápoje
- Nesýtené sladené nápoje
- Minerálne vody, pramenité vody, dojčenské vody
- Ochutené vody
- Ovocné šťavy
- Nektáre
- Ovocné nápoje
- Ľadové čaje
- Ľadové kávy (bez obsahu mlieka)
- Športové nápoje
- Energetické nápoje
- Pivo
- Cider
- Perry
- Radler
- Ovocné víno

Nezálohujú sa sirupy, mlieko a mliečne nápoje, rastlinné náhrady (napr. Mandľové mlieko), alkohol > 15% ani nápoje balené v tetrapaku či skle

Komunikačné posolstvo zálohového systému

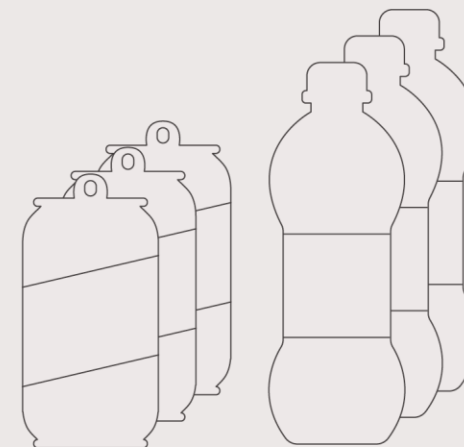
Každý spotrebiteľ v SR by mal k dátumu 1.1.2022 vedieť, že vrátením každej fľaše a plechovky im dáva šancu na druhý život v podobe novej fľaše a plechovky

Nie sú odpad

**Sú cenné
materiály**

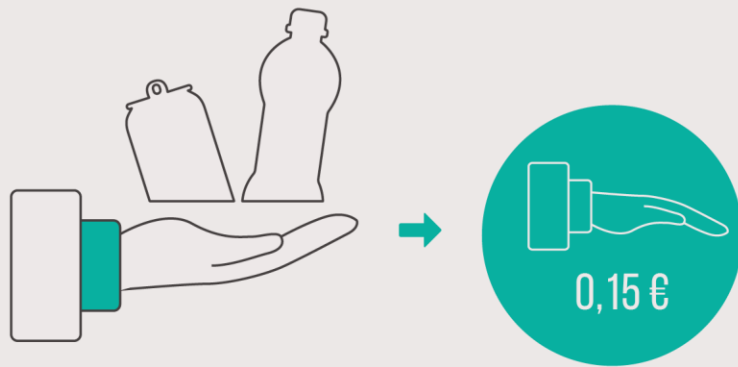

**Vyrobia sa
z nich nové**

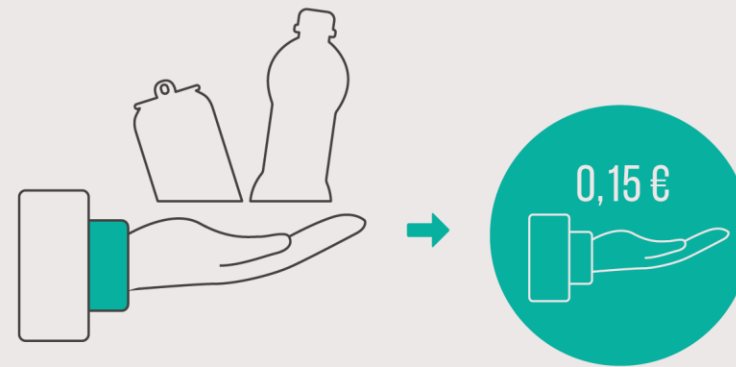
Výška zálohu bude uvedená oddelene a následne pripočítaná k cene nápoja.

Výška zálohu jednotná pre Pet fľašu aj plechovku

Nákup nápoja

Vrátenie obalu

Výška zálohu bude uvedená oddelene a následne pripočítaná k cene nápoja.

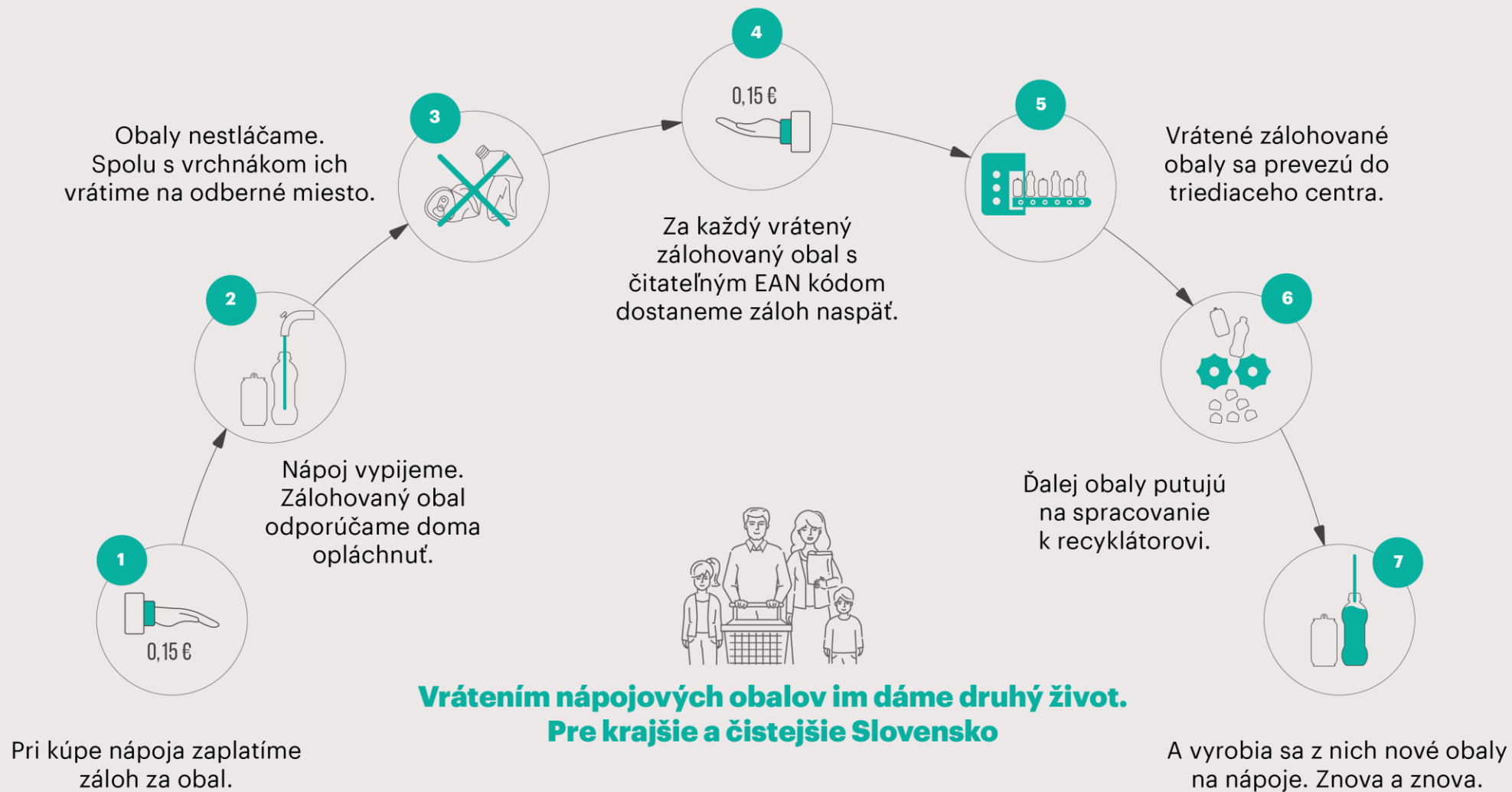
Vrátenie fliaš v praxi

ZAPOJENIE spotrebiteľa

1. Pri kúpe nápoja zaplatíme záloh za obal.
2. Nápoj vypijeme. Zálohovaný obal opláchneme a uskladníme doma.
3. Za každý vrátený zálohovaný obal dostaneme záloh naspäť.
4. Vrátené zálohované obaly sa prevezú do triediaceho centra.
5. Ďalej obaly putujú na spracovanie k recyklátorovi.
6. A vyrobia sa z nich nové obaly na nápoje.

Vrátenie fliaš v praxi

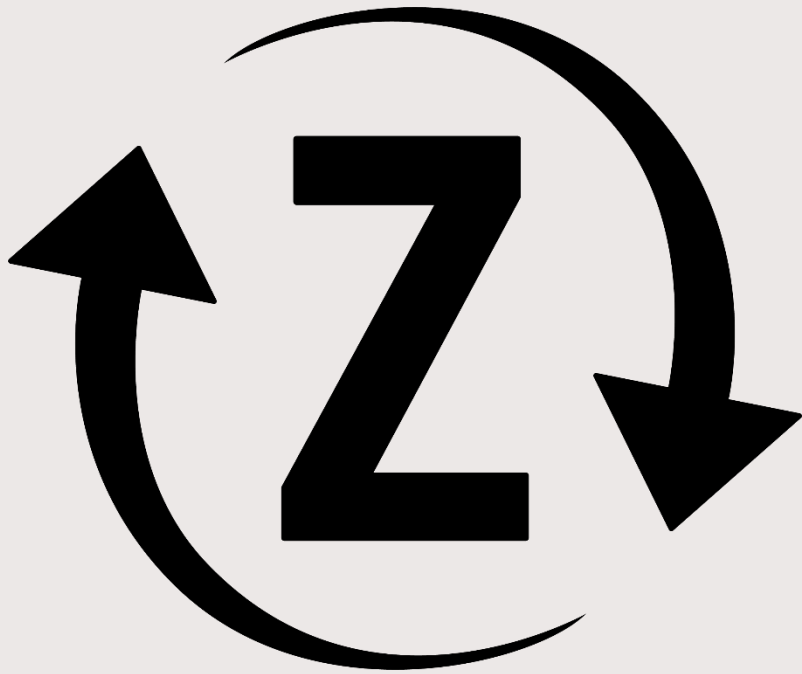
ZAPOJENIE spotrebiteľa

Vrátenie fliaš v praxi

- Vrátiť sa môžu LEN obaly označené symbolom „Z“ a textom „Zálohované“, nestlačené s čitateľným čiarovým kódom.
- Všetky nápojové obaly a ich čiarové kódy musia byť pred uvedením na trh registrované u Správcu zálohového systému.
- Za obaly, ktoré nie sú označené symbolom zálohovania nebude vyplatený záloh.

Symbol zálohovania

- iniciála Z = symbolizuje záloh
- jednoduchý a zapamätateľný pre široké vrstvy obyvateľstva
- **symbol je unikátny - nepodobá sa na iné označenia na PET fľašiach ani na plechovkách**
- šípky v kruhu symbolizujú recykláciu

Pojmy zo zákona č. 302/2019 o zálohovaní:

Základné ustanovenia

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a. jednorazovým obalom na nápoje obal na nápoje²⁾ určený na jedno použitie,
- b. zálohovaným jednorazovým obalom na nápoje obal tovaru určený na jedno použitie, pri ktorého predaji sa okrem ceny za tovar účtuje záloh,
- c. výrobcom obalov výrobca obalov podľa osobitného predpisu,³⁾ ktorý uvádza na trh nápoje v zálohovaných jednorazových obaloch,
- d. distribútorom obalov distribútor obalov podľa osobitného predpisu,⁴⁾ ktorý uskutočňuje distribúciu nápojov v zálohovaných jednorazových obaloch,
- e. zálohovým systémom súhrn organizačných, administratívnych, finančných, informačných a iných súvisiacich opatrení realizovaných správcom na účely dosiahnutia vrátenia zálohu, ktorý zaplatil konečný používateľ obalu v čase nákupu tovaru, z ktorého obal podlieha zálohovaniu, s cieľom nakladať s odpadmi z obalov⁵⁾ v súlade s prioritami hierarchie odpadového hospodárstva,⁶⁾

Pojmy zo zákona č. 302/2019 o zálohovaní:

- f. zálohom osobitná peňažná čiastka viazaná na obal tovaru, ktorej účelom je zabezpečiť, aby sa odpad z obalov vrátil správcovi a bolo s ním nakladané v súlade s prioritami hierarchie odpadového hospodárstva,
- g. zálohovaním jednorazového obalu na nápoje činnosť pri predaji tovaru v zálohovanom jednorazovom obale na nápoje, ktorou je naúčtovanie zálohu osobe uhrádzajúcej cenu tovaru a činnosť pri vrátení odpadu z tohto obalu spočívajúca vo vydaní zálohu osobe, ktorá zabezpečuje vrátenie odpadu z tohto obalu; za vrátenie zálohu sa považuje aj jeho započítanie na účely vysporiadania inej peňažnej pohľadávky,
- h. odberom odpadu zo zálohovaných jednorazových obalov na nápoje ich odber od konečných používateľov na území Slovenskej republiky na účely vrátenia odpadu z obalov na nápoje správcovi zálohovaných jednorazových obalov na nápoje,
- i. predajnou plochou časť priestorov prevádzky, ktoré slúžia na predaj a na vystavovanie tovaru a ktorá zahŕňa celkovú plochu, na ktorú majú prístup zákazníci, vrátane skúšobných priestorov, pultovej plochy, výkladnej plochy a plochy za pultmi, ktorú používa predajca; predajná plocha nezahŕňa kancelárie, sklady, prípravovne, dielne, schodištia, sociálne zariadenia a zariadenia na osobnú hygienu.

Slovník pojmov

DRS - Zálohový systém nahrádza anglický výraz pre Deposit return system

EAN kód - čiarový kód, nezameniteľný identifikátor obalu v zálohovom systéme

Symbol „Z“ – povinné grafické označenie na zálohovaných obaloch, spoločne s textom „Zálohované“

Výrobca obalov – výrobca obalov podľa § 52 ods. 11 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;

Distribútor obalov – distribútor obalov podľa § 52 ods. 14 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;

Správca – nezisková organizácia určená MŽP SR podľa § 6 Zákona, ktorá koordinuje najmä fungovanie zálohového systému a systému jeho financovania, ako aj úlohy spojené so zúčtovaním zálohov;

Konečný užívateľ - osoba, ktorá v čase nákupu nápoja v zálohovanom obale v obchode zaplatí okrem ceny nápoja aj záloh, a ktorej sa následne po vrátení prázdneho zálohovaného obalu vracia naspäť záloh; konečným užívateľom sa rozumie aj zákazník a spotrebiteľ;

Zálohovaný obal – obal tovaru, v ktorom sa nachádza, resp. nachádzal nápoj, určený na jedno použitie, pri ktorého predaji sa okrem ceny tovaru účtuje aj záloh;

RVM – odberný automat umiestnený na odbernom mieste prostredníctvom ktorého sa vykonáva odber zálohovaných obalov;

Legislatíva

Prehľad legislatívnych požiadaviek a navrhovaných riešení budúceho fungovania zálohového systému

- **Zákon** – zákon č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- **Vyhláška** – vyhláška MŽP SR č. 347/2019 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Zákona;
- **Smernica SUP** - SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2019/904 z 5. júna 2019 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie;

Informačná povinnosť správcu

Zo zákona č. 302/2019 Z.z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje v platnom znení vyplýva **výrobcom**, ktorí uvádzajú na trh nápoje v zálohovaných jednorazových obaloch, a **distribútorom**, ktorí uskutočňujú distribúciu nápojov v zálohovaných jednorazových obaloch, a ktorí majú zákonnú povinnosť registrovať sa ako odberné miesto, **povinnosť** požiadať Správcu o uzatvorenie zmluvy o plnení povinností podľa tohto zákona, a to **do 60 dní od doručenia oznámenia o začatí vykonávania činnosti Správcu**.

Dňom oznámenia o začatí vykonávania činnosti Správcu je zverejnenie Tlačovej správy Správcu zálohového systému prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov, a to **19. marec 2021**.

Písomnú žiadosť o uzavretie Zmluvy so Správcom je možné zasielať na emailovú adresu: registracia@spravcazaloh.sk alebo korešpondenčnú adresu: Správca zálohového systému n.o., Ivanská cesta 30/B (Budova Aircraft), Bratislava 821 04.

Žiadosť s presnou identifikáciou žiadateľa a jeho emailovou aj korešpondenčnou adresou je potrebné doručiť Správcovi do **60 dní** odo dňa uvedeného v tejto výzve, **a to najneskôr do 18. mája 2021**.

Viac informácií nájdete na www.spravcazaloh.sk

Komunikácia

Vaše otázky vám radi zodpovieme na

press@spravcazalo.sk

alebo na

lucia.morvai@spravcazalo.sk

Najčastejšie otázky

Najčastejšie otázky všeobecnej aj odbornej verejnosti k systému zálohovania a ich odpovede nájdete na:

www.slovenskozalohuje.sk

www.spravcazaloh.sk

Správca zálohového systému v SR

